

Det faglige udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen, PASS
September 2014

Udviklingsredegørelse for 2015 for erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent

Nøgletal	2011	2012	2013
Igangværende uddannelsesaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	13.170	12.619	12.581
Indgåede uddannelsesaftaler i det aktuelle år	13.199	12.298	12.611
Igangværende skolepraktikaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen
Elever optaget i skolepraktik i det aktuelle år	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen	Der er ikke skolepraktik i uddannelsen
Bruttopraktikpladssøgende pr. 31.12 i det aktuelle år	Ikke opgjort	Ikke opgjort	10
Fuldførte *	7.682	7.940	
Fuldførelsesprocent **	74	72	

*) Fuldførte er det antal elever, som i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år har fuldført uddannelsen.

**) Fuldførelsesprocenten er andelen af dem, der begyndte i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år, som forventes at fuldføre deres uddannelse angivet i procent.

Bemærk: Ministeriet har endnu ikke tal for antal fuldførte og fuldførelsesprocent for 2012, og udvalgene bedes selv indsætte tal, i det omfang udvalgene har tallene (evt. skønnede tal).

	2011	2012	2013
Beskæftigelsesfrekvens (inkl. syge/barselfrekvens)*** (tabel 1)	Sosu-hjælper: 0,84 Sosu-assistent: 0,85	Sosu-hjælper: 0,81 Sosu-assistent: 0,84	Sosu-hjælper: 0,82 Sosu-assistent: 0,86
Videreuddannelsesfrekvens**** (tabel 15)	Sosu-hjælper: 0,26 Sosu-assistent: 0,08	Sosu-hjælper: 0,19 Sosu-assistent: 0,10	Sosu-hjælper: 0,25 Sosu-assistent: 0,09
Forskel i beskæftigelse fordelt på etnicitet***** (tabel 8)	Sosu-hjælper: A= 0,73, D= 0,74, F=0,01 Sosu-assistent: A=0,75, D=0,80, F= 0,05	Sosu-hjælper: A= 0,72, D= 0,76, F= 0,04 Sosu-assistent: A=0,72, D=0,78, F= 0,06	Sosu-hjælper: A=0,71, D=0,77, F= 0,06 Sosu-assistent: A=0,79, D=0,79, F=0,00
Forskel i beskæftigelse fordelt på køn ***** (tabel 3)	Sosu-hjælper: K=0,74, M=0,78, F=0,04 Sosu-assistent: K=0,79, M=0,87, F= 0,04	Sosu-hjælper: K=0,74, M=0,83, F= 0,09 Sosu-assistent: K=0,77, M=0,83, F=0,06	Sosu-hjælper: K=0,74, M=0,83, F= 0,09 Sosu-assistent: K=0,77, M=1,05, F= 0,18

***) Beskæftigelsesfrekvensen i 2011 baserer sig på færdiguddannede i 2010, frekvensen i 2012 baserer sig på færdiguddannede i 2011, og frekvensen i 2013 baserer sig på færdiguddannede i 2012.

****) Videreuddannelsesfrekvensen i 2011 baserer sig på færdiguddannede i 2009, frekvensen i 2010 baserer sig på færdiguddannede i 2010, og frekvensen i 2013 baserer sig på færdiguddannede i 2011.

*****) A= anden herkomst, D=dansk herkomst, F= forskel

*****) K=kvinder, M=mænd, F= forskel

1. Den erhvervmæssige udvikling og udviklingsmulighederne inden for uddannelsens område og tilgrænsende områder

Internationalisering; hvordan er uddannelsen under indflydelse af internationale tendenser?

Der er stor interesse for uddannelsen blandt personer med udenlandsk herkomst. I 2011 blev 23 % af alle praktikpladsaftalerne indgået med en person med udenlandsk herkomst.

Indvandrere og flygtninge udgør en stigende procentdel af borgere i såvel ældreplejen, på sygehusene som i socialpædagogiske og psykiatriske tilbud.

Teknologiudvikling; hvilke teknologiske udviklinger af relevans for uddannelsen kan udvalges?

- Stigende brug af velfærdsteknologi, der forbedrer borgerens rehabiliteringsmuligheder og forbedrer medarbejdernes arbejdsmiljø herunder forenkler tidligere mere tids- og personalekrævende opgaver.
- Stigende brug af velfærdsteknologi, der anvendes af borgere, og som enten kompenserer for eller støtter en nedsat funktionsevne.
- Stigende brug af sundhedsteknologi, fx telemedicin
- Stigende brug af it til dokumentation og kommunikation inden for området.

Virksomhedernes udvikling; er der tale om ændrede organisationsformer, nye myndighedskrav eller andet af betydning for uddannelsen?

- Det samarbejdende sundhedsvæsen og det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde stiller stigende krav til organisatorisk indsigt og forståelse
- Nye sygehusstrukturer, øget specialisering, akkreditering
- Fokus på dokumentation, patientsikkerhed og kvalitet
- Øget fokus på forebyggelse, genoptræning og rehabilitering
- Den demografiske udvikling og de udvidede behandlingsmuligheder medfører, at der bliver flere ældre borgere, og flere der lever længere med en eller flere kroniske sygdomme.

De nævnte udviklingstendenser er gældende for alle tre områder: Det psykiatriske, det somatiske og det primærkommunale.

Hvordan er det fremtidige behov for faglært arbejdskraft indenfor uddannelsens område?

Der vil i fremtiden være behov for faglært arbejdskraft inden for området, da antallet af ældre og plejekrævende grupper er stigende. Der er desuden løbende afgang fra jobområdet pga. jobskifte, videreuddannelse eller pension. Regeringen, LO, KL og Danske Regioner har i forbindelse med trepartsdrøftelserne indgået aftaler, som fastsætter det årlige antal praktikpladser på social- og sundhedsuddannelsen fra 2008 til 2015.

Er der udvikling på de tilgrænsende områder af relevans for uddannelsen (andre eud, amu, kvu, mv.) ?

Parterne på området har gennem årene udviklet en lang række AMU-uddannelser. AMU-uddannelserne inddrages i kompetenceudviklingsøjemed til social- og sundhedshjælpere og til social- og sundhedsassistenter. Derudover giver AMU de ikke-uddannede på området mulighed for at få nødvendige kompetencer til at varetage udvalgte opgaver. Der har i 2013 været høj aktivitet på uddannelser omhandlende rehabilitering, lægemidler, dokumentation og evaluering.

Region Hovedstaden udbød i 2010 en ny individuelt tilrettelagt erhvervsuddannelse til operationstekniker. I 2013 optoges endnu et hold. Praktikstedet er et hospital, og skolen er CPH West. Operationsteknikeren uddannes til at medvirke til klargøring af operationsstuen og til at assistere under operationen. Der afventes en evaluering.

Udvalgets kommentarer til udviklingen i nøgletallene:

- Antal indgåede uddannelsesaftaler har været svagt faldende fra 2011 til 2012 og uforandret i 2012 - 2013, idet aftalen om øget optag ikke er blevet forlænget i 2012. Optaget afspejler gældende dimensioneringsaftale.
- Beskæftigelsesfrekvensen er svagt stigende, især for social- og sundhedsassistenter.
- Videreuddannelsesfrekvensen er høj (omkring 0,25) for social- og sundhedshjælpere. Det er lidt uklart, hvad tallene dækker, men udvalget formoder, at tallene viser, at ca. 25% af hjælperne videreuddanner sig til social- og sundhedsassistent.
- Beskæftigelse opgjort på etnicitet viser, at uddannede social- og sundhedshjælpere af anden etnisk herkomst har faldende beskæftigelsesfrekvens end af dansk herkomst, mens uddannede social- og sundhedsassistenter af anden etnisk herkomst har en stigende erhvervsfrekvens og er nu på niveau med assistenter af dansk herkomst.
- Beskæftigelse fordelt på køn viser, at mænd har en lidt højere og stigende erhvervsfrekvens end kvinder både som social- og sundhedshjælpere og som social- og sundhedsassistenter. Der er meget kun forskydninger over tid.

2. Udvalget bedes redegøre for sine overvejelser om ændringsbehov, især med afsæt i reformarbejdet

Udvalgets fokus forventes rettet mod de ændringer, som reformen medfører

Hvilke elementer af reformen giver anledning til omlægning og revision af uddannelsen

Det faglige udvalg er i gang med at tilpasse uddannelsen til kravene i erhvervsuddannelsesreformen. I denne proces er dele af det hidtidige hovedforløb flyttet til et obligatorisk grundforløb. Udvalget har netop beskrevet overgangskrav fra grundforløb til hovedforløb.

I løbet af efteråret planlægges at

- Tilpasse hovedforløbet for social- og sundhedsuddannelsen til det nye grundforløb. Hovedforløbene er blevet kortere, men adgangsforudsætningerne er bedre. Desuden vil udvalget beskrives fag på højere niveau og mulighed for talenterpor. Samtidig ønsker udvalget indført en prøve i farmakologi på assistentniveauet.
- Beskrive EUV-modeller
- Beskrive en EUX-model med virkning fra 2016

Ændringer forventes at berøre såvel bekendtgørelsen som uddannelsesordningen.

Udvalgets ønsker til ændring af uddannelsen forventes umiddelbart ikke at medføre øgede økonomiske udgifter. Dog er rammerne for en prøve i farmakologi endnu ikke på plads.

Behov for nyetablering af uddannelse

Der er ikke behov for etablering af nogen ny uddannelse på området

Behov for nedlæggelse af uddannelsen

Der er ikke behov for at nedlægge uddannelsen.

3. Praktikuddannelsen

Den løbende kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af uddannelsens ordinære praktik og skolepraktik (hvis der i uddannelsen er skolepraktik)

Det faglige udvalg er løbende i tæt dialog med de lokale uddannelsesudvalg om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af uddannelsen. Dialogen danner grundlag for revision af uddannelsen og udarbejdelse af vejledninger mv.

Det faglige udvalg udsendte i efteråret 2013 et oplæg om kvalitet i uddannelserne, herunder et oplæg om talentarbejde til de lokale uddannelsesudvalg for at udvikle og koordinere den lokale og centrale indsats på disse områder.

Parterne i det faglige udvalg har desuden udsendt en vejledning til praktikken om ændringerne i den nye uddannelsesordning.

Parterne bag uddannelsen har i regi af AMU-programmet udviklet praktikvejlederkurser, som mange praktikvejledere følger.

Der er ikke skolepraktik i uddannelsen.

Handlingsplan for tilvejebringelse af praktikpladser og/eller praktikcenterpladser

Med udgangspunkt i udvalgets nuværende konstituering og med henvisning til § 43 stk. 4 i Lov om erhvervsuddannelser stiller parterne bag det faglige udvalg spørgsmålstegn ved de mulige resultater i forhold til at fremskaffe flere private praktikpladser.

Trepartsaftalen regulerer antallet af elever og praktikpladser. Elever ansat i private virksomheder, der er godkendt til at levere ydelser i en kommune eller region, indgår i hhv. den kommunale og regionale dimensioneringsforpligtelse.

Det er vanskeligt at identificere potentielle virksomheder, som ikke allerede indgår i dimensioneringen, og som kan benyttes som praktiksteder, dvs. hvor eleverne kan nå målene for praktikken.

Godkendelse af private praktikvirksomheder

Det faglige udvalg har i indeværende år haft kontakt med de praktiserende lægers organisation og drøfter fortsat mulighederne for evt. at etablere praktikpladser hos praktiserende læger.

På grund af udviklingen i antallet af samarbejdsmodeller mellem kommuner/regioner og private institutioner/virksomheder har det faglige udvalg registreret behov for en præcisering af private institutioner/virksomheder i forhold til den koncerngodkendelse, som PASS har udstedt til kommuner og regi-

oner. I løbet af efteråret vil det faglige udvalg udsende en vejledning specielt rettet til private praktikvirksomheder.

Samarbejde med LUU om praktikvirksomheder

De lokale uddannelsesudvalg modtager ansøgninger om godkendelse som praktikvirksomhed fra lokale virksomheder. De behandler sagen og sender en indstilling til det faglige udvalg, som derefter behandler sagen.

De fleste lokale uddannelsesudvalg har koordineringsudvalg, som fordeler praktikpladserne mellem de enkelte praktiksteder.

Frist for indsendelse elektronisk til Undervisningsministeriet 19. september 2014 til mail-adressen UVAEFU1@uvm.dk